

Valsts Darba inspekcija
„**TEMATISKĀ PĀRBAUDE
PAR DARBA AIZSARDZĪBAS PAKALPOJUMU
SNIEDZĒJIEM**”

**Pētījuma «Darba apstākļi un riski Latvijā
2012-2013» rezultāti**

Kompetentās institūcijas

Ivars Vanadziņš, Žanna Martinsons, Svetlana Lakiša,
Jeļena Reste, Mairita Grāvele
Darba drošības un vides veselības institūts, RSU
Kontakti: ivars.vanadzins@rsu.lv
Rīga, 14.01.2014

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Vispārīga informācija

- Latvijas Darba devēju konfederācijas pasūtījums
- Veic:
 - » SIA “TNS Latvia”
 - » RSU Darba drošības un vides veselības institūts
- ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu projekta „Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos” (Nr. 1DP/1.3.1.3.2./08/IPIA/NVA/002) ietvaros
- 2012.gada decembris – 2013.gada decembris

Latvijas Darba devēju konfederācija EIROPAS SAVIENĪBA

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Mērķi un uzdevumi

- **Veikt darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības analīzi no sekojošiem aspektiem:**
 - » Informētība
 - » Darba vides riski atkarībā no uzņēmuma un nodarbināto dažādiem parametriem
 - » Apmācības līmenis
 - » Darba tiesiskās attiecības un normatīvo aktu prasību ievērošana
 - » Nodarbināto pārstāvniecību arodbiedrībās

Pētījuma saturs

■ Aptaujas

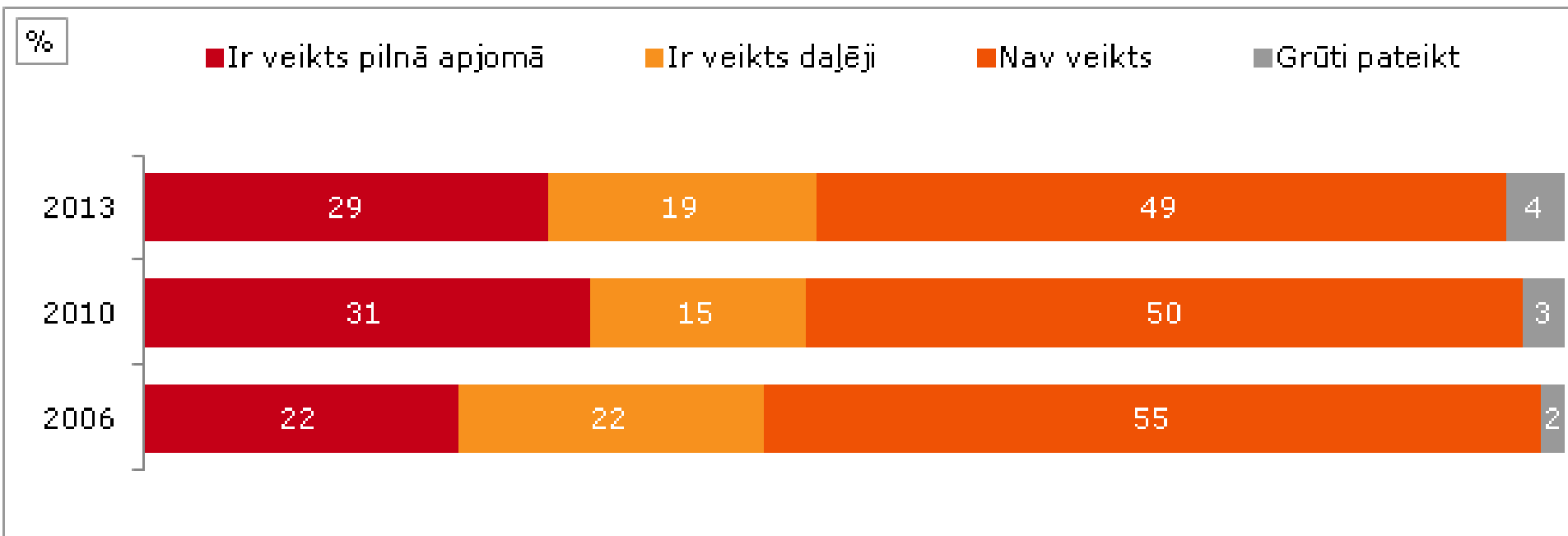
- » **Darba devēji (N=1044)**
- » Nodarbinātie (N=2558)
- » Latvijas iedzīvotāji (N=1012)
- » **Fokusgrupu aptauja (4 grupas – KI/KS/DAS)**

■ Datu bāzu analīze

- » P.Stradiņa KUS Aroda un radiācijas medicīnas centrs
- » Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
- » Valsts darba inspekcija
- » RSU DDVVI Higiēnas un arodslimību laboratorija

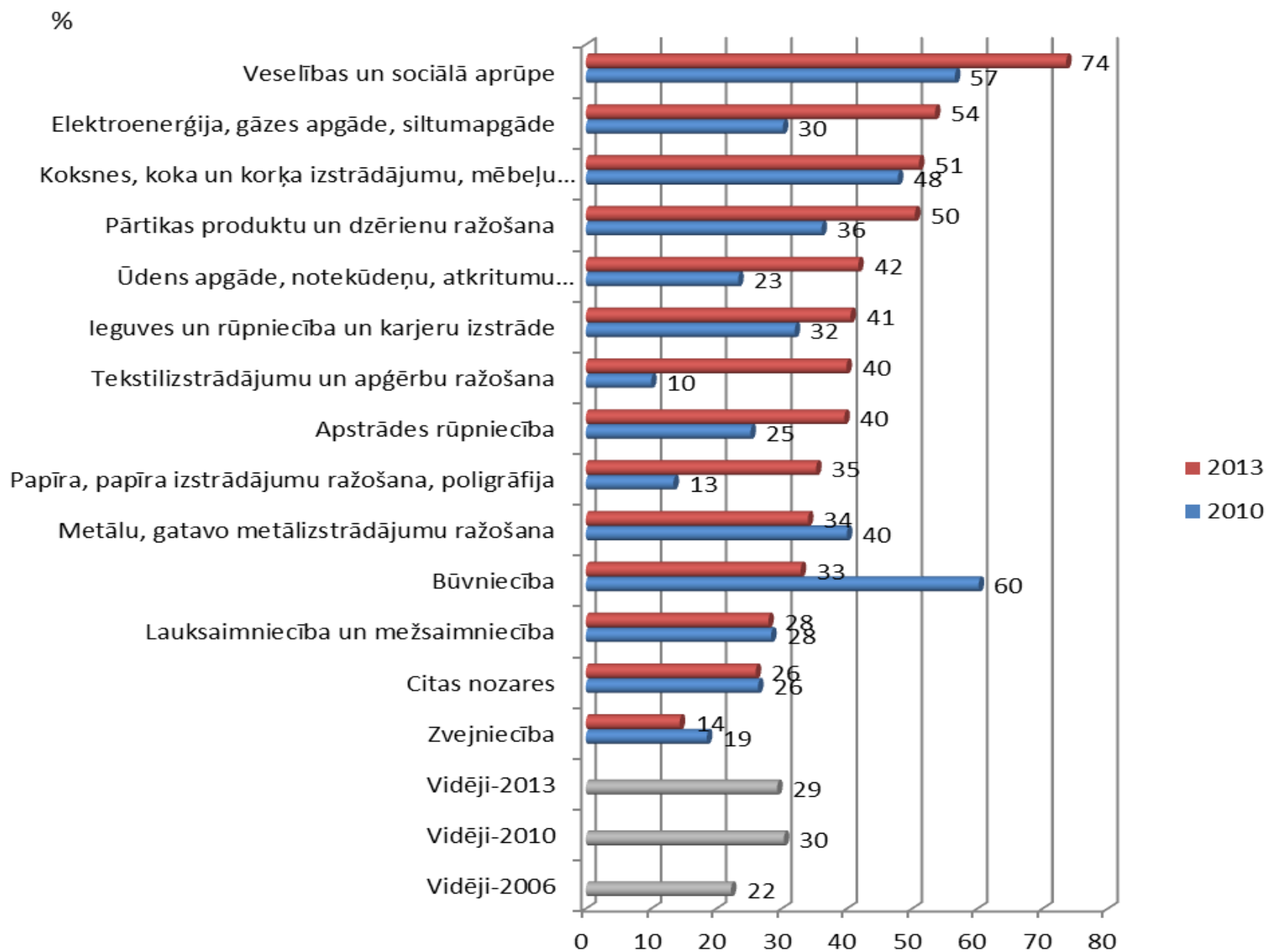
Darba devēju aptauja

**Vai Jūsu uzņēmumā (iestādē) pēdējā gada laikā ir veikts darba vides riska novērtējums?
2006 - Vai Jūsu uzņēmumā (iestādē) ir veikts darba vides riska novērtējums?**

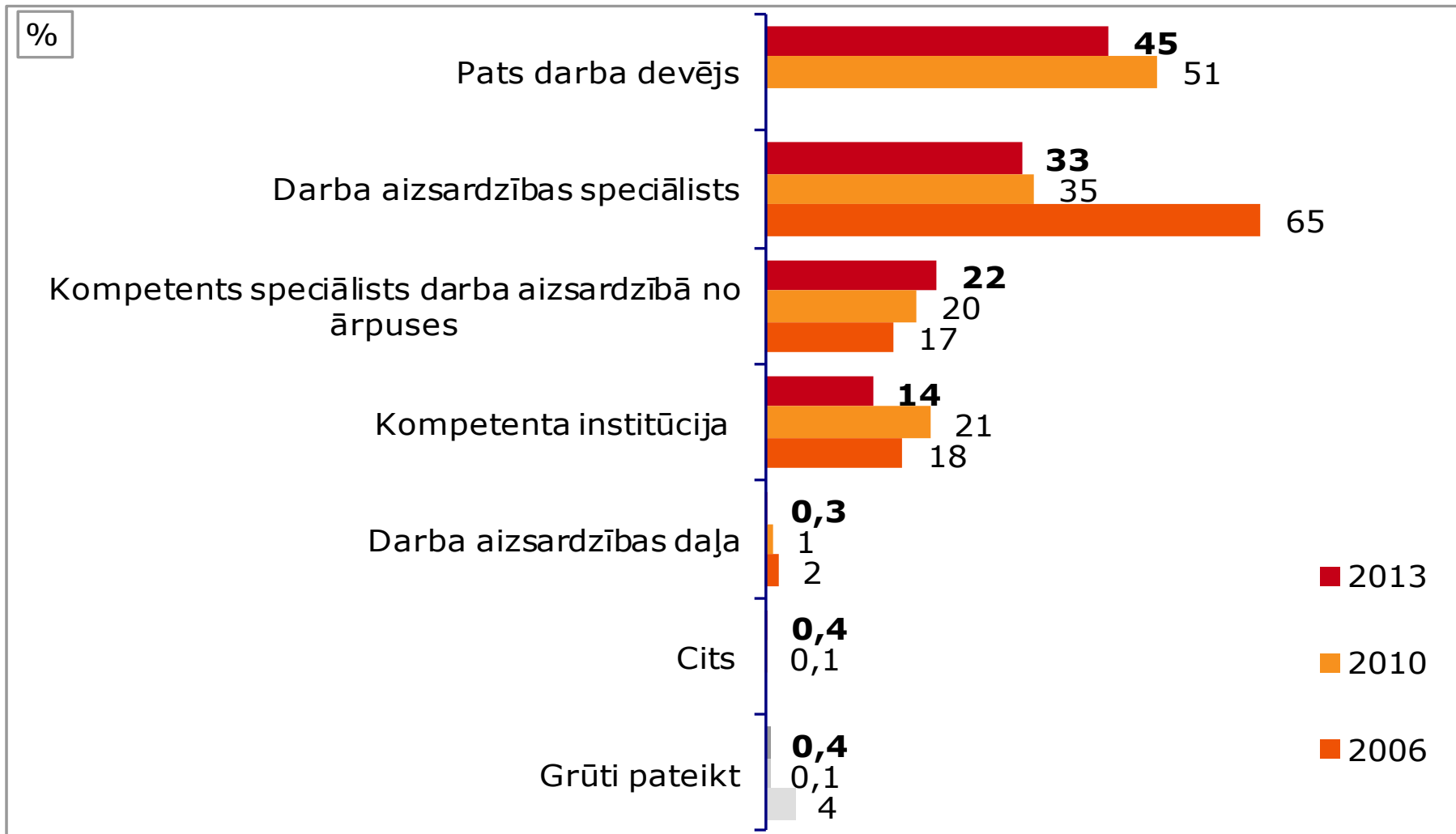

Bāze: Visi respondenti, [2006: n=1058; 2010: n=1044; 2013: n=1044]

Uzņēmumu skaits Latvijā, kuros pēdējā gada laikā ir veikts darba vides riska novērtējums un

Darba vides riska novērtējuma veicējs?

Ko izmanto darba devēji?

Pakalpojums	Darba devēji, kas izmantojuši attiecīgo pakalpojumu (%)		
	2006.	2010.	2013.
Darba drošības instrukciju izstrāde	69,9	83,8	86,5
Darba vides riska novērtējums	73,3	78,6	79,1
Palīdzība darbinieku instruktāžā un apmācībā	51,3	81,0	78,8
Padomi nepieciešamajiem preventīvajiem pasākumiem	79,0	73,5	66,9
Darba vides iekšējā uzraudzība	65,8	63,4	62,8
Padomi par vispārējās arodveselības aprūpes un darba drošības jautājumiem	52,7	59,2	56,7

Darba devēju domas par KI

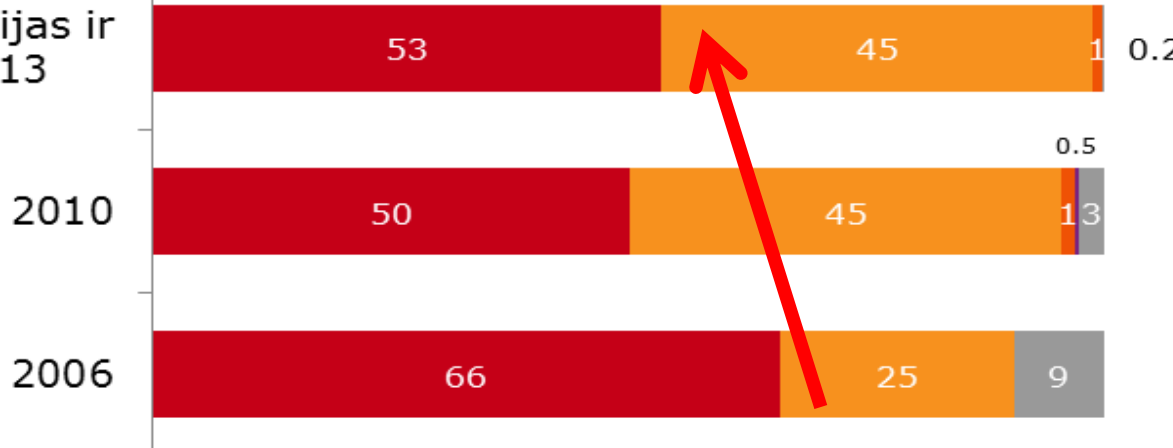
%

- Pilnīgi piekrītu
- Pilnīgi nepiekrītu
- Drīzāk piekrītu
- Grūti pateikt
- Drīzāk nepiekrītu

Speciālisti ir pietiekami kompetenti un zinoši: 2013

Speciālistu sniegtās konsultācijas ir praktiski pielietojamas: 2013

Speciālistu rīcībā ir pietiekami laika resursi: 2013

2010

2006

Speciālisti ieteica tehniskos pasākumus, kā uzlabot darba drošību uzņēmumos : 2013

Speciālistu rīcībā ir atbilstoši tehniskie līdzekļi: 2013

2010

2006

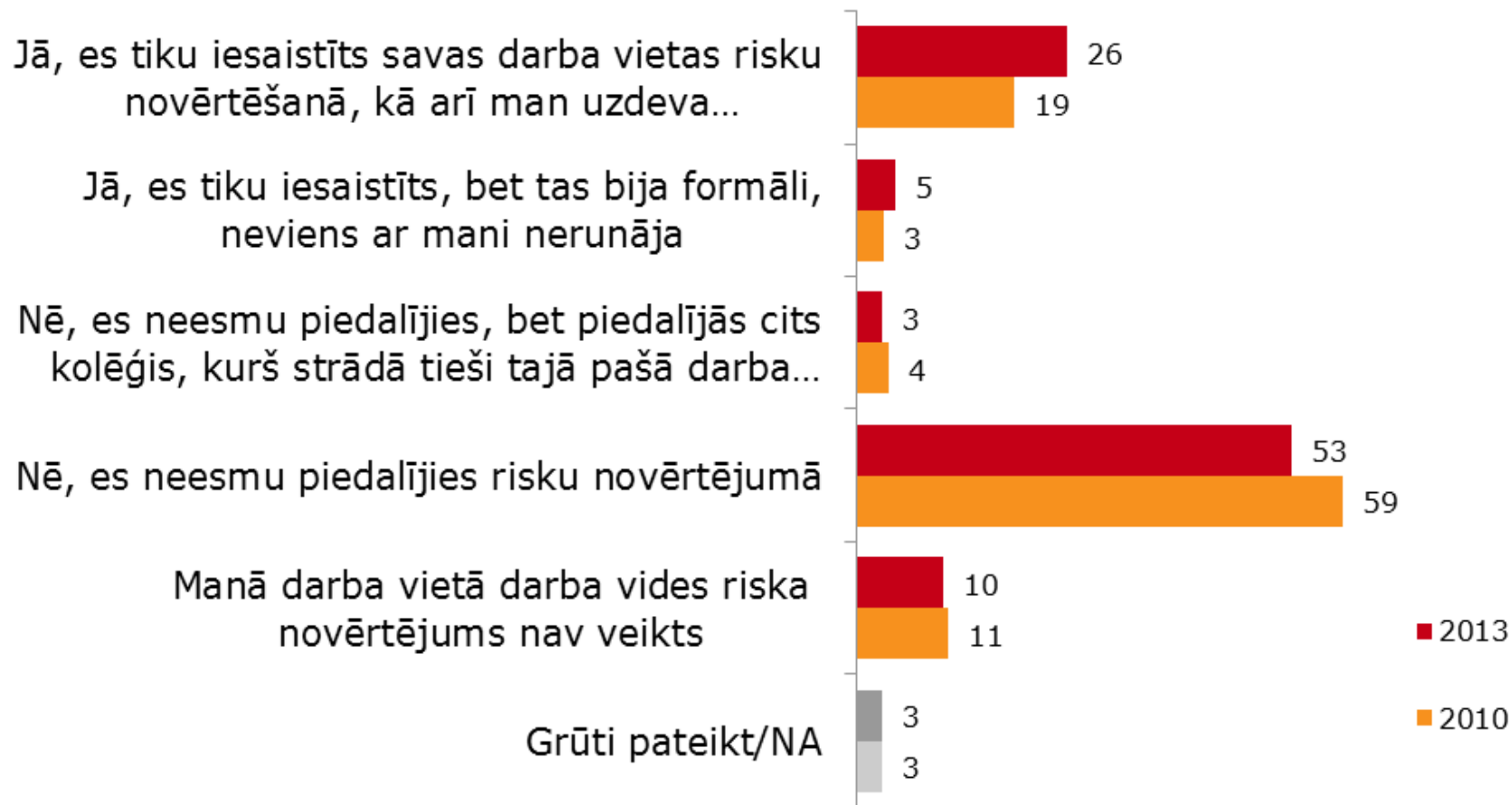

Speciālisti sagatavoja dokumentu paketi, ko es neizmantoju : 2013

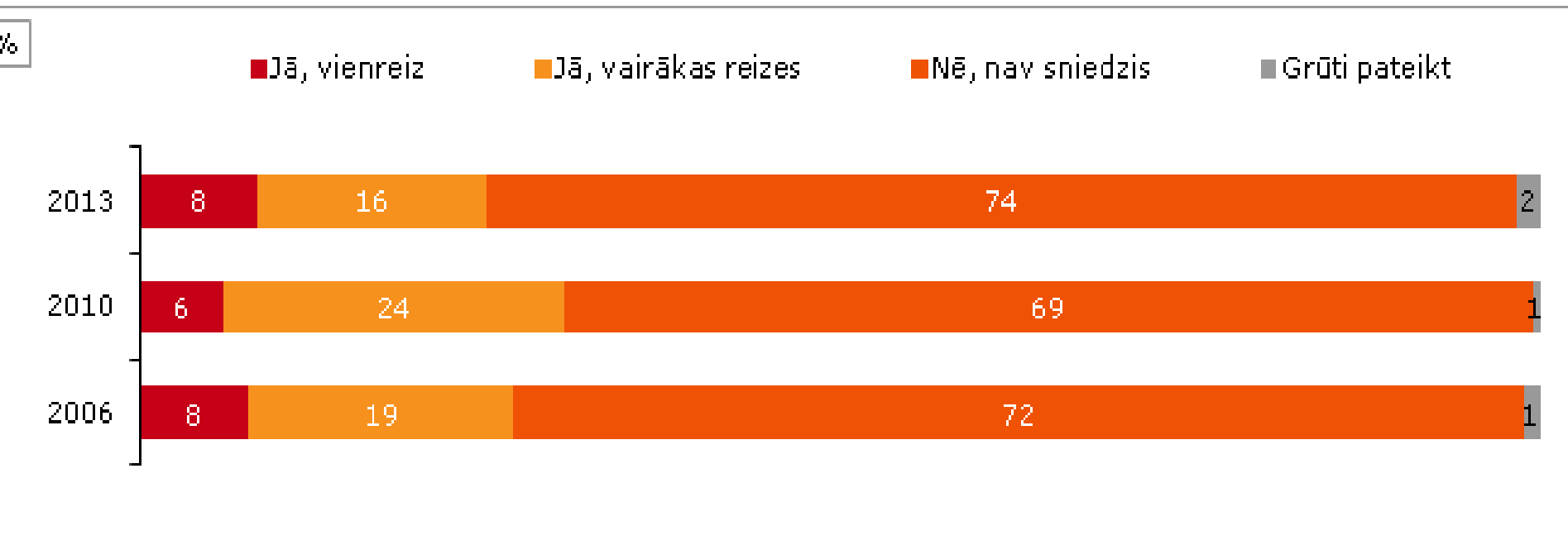

Nodarbināto piedalīšanās darba vides riska novērtēšanā

%

Vai pēdējā gada laikā Jūs esat sniedzis (-usi) kādus ieteikumus par darba apstākļu un vides uzlabošanu vai darba tiesisko attiecību sakārtošanu

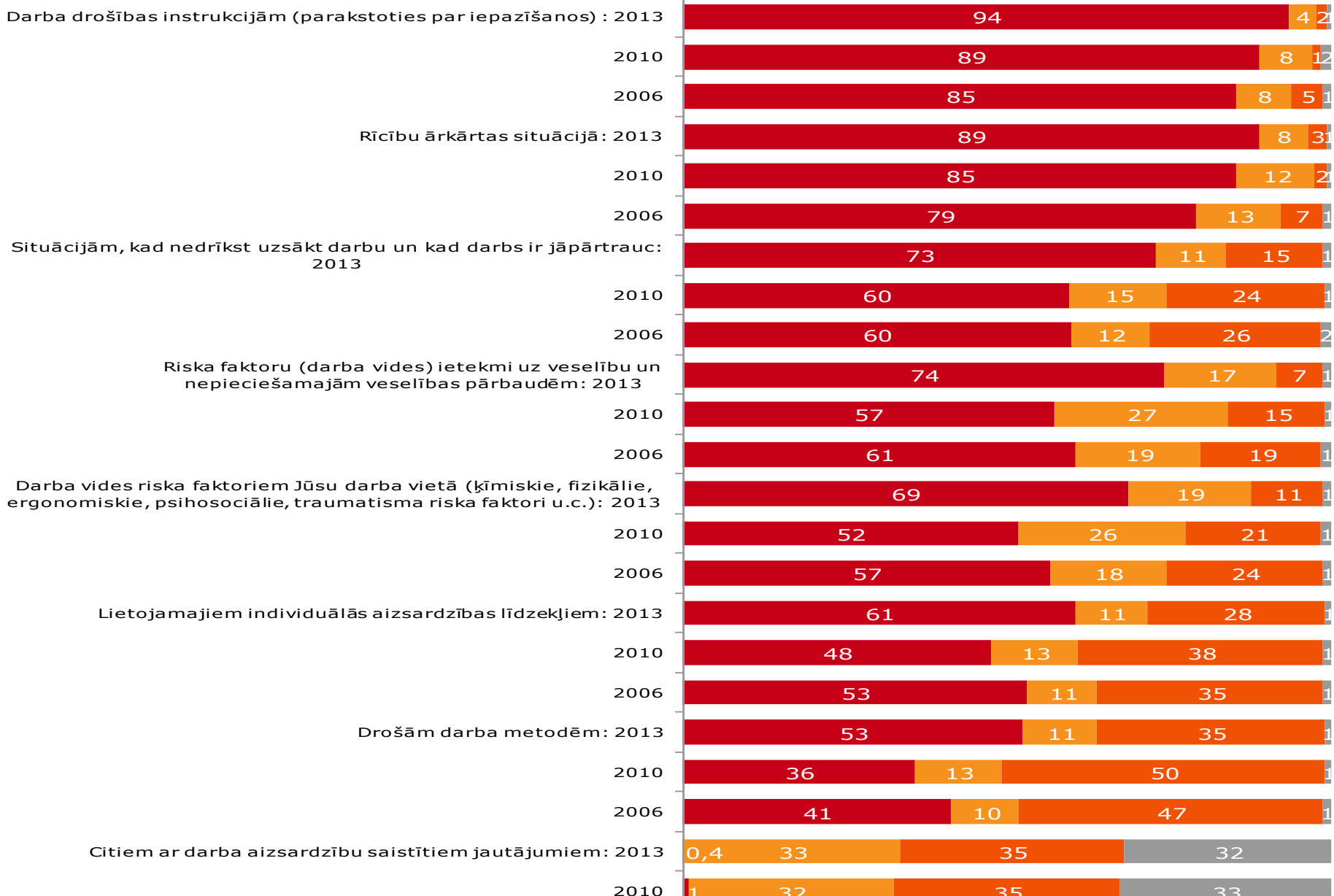

Bāze: Visi darba ņēmēji, [2006: n=2455; 2010: n=2378; 2013: n=2383]

Nodarbināto informēšana darbavietā par dažādiem darba aizsardzības jautājumiem pēdējā gada laikā

%

■ Jā ■ Nē ■ Nav nepieciešamība/neattiecas ■ Grūti pateikt

Fokusa grupu diskusijas

- Interesants pasākums ar zināmām cerībām
- Rezultāti: - ???
- Svarīgākais:
 - » Nav vienprātības gandrīz par nevienu jautājumu – pat kardināli atšķirīgi viedokļi!
 - » Par atsevišķiem jautājumiem – klaja n/d prasību nezināšana
 - » Diezgan bieži neizpratne par to, kā veidojas n/d prasības un neinformētība par procesiem DA jomā valstī

Secinājumi

■ Svarīgākais no pētījuma:

- » Kopumā - joprojām slikta situācija attiecībā uz riska novērtējuma veikšanu uzņēmumos
- » Darba devēju domas par KI
 - Labākas par kompetenci
 - Sliktākas par praktisko pielietojumu
 - Sliktākas par veltīto laiku
 - Sliktākas par tehnisko nodrošinājumu
- » Noteikti vairāk uzmanības jāpievērš nodarbināto iesaistīšanai riska novērtējumā – ja KI pārstāvji būtu uzstājīgāki, šie rādītāji noteikti būtu labāki!

Secinājumi

- Nopietnāk jāveicina nodarbināto iesaistīšanās savas darba vides uzlabošanā – tur loma arī KI un KS!
- KI loma arī nodarbināto apmācībā (īpaši ņemot vērā, ka to visvairāk izmanto darba devēji) – īpaši par riska faktoriem, IAL, drošām darba metodēm u.c.

Nākotnē?

■ Izmaiņas apmācību un informēšanas pieejā KI un KS

- » Skaidrs, ka visi KS un DAVS nav vienādi – no ļoti zinošiem līdz....
- » Daudz skarbu un interesantu piemēru no līdzšinējiem semināriem un laboratorijas pieredzes
- » No 2014.gada – plānojam «iet dziļumā» - semināri tikai KI speciālistiem, specializēti pa tēmām (2014.gadā – 5: 2 fizikālie faktori, 2 ķīmija, 1 azbests)

Nākotnē?

■ Izmaiņas apmācību un informēšanas pieejā KI un KS

- » Aicinājums rūpīgāk plānot dalību semināros
- » nenākt uz semināriem, kuri neinteresē – to mērķauditorija nākotnē vairāk tomēr būs DAS, darba devēji, personāla vadītāji utml. – īpaši Rīgas «lielajos» semināros
- » Stundas/punktus var savākt arī citos veidos un 5 gados var paspēt!

■ **Melnais saraksts!!!**

- » Uz 03.101. - 124 cilvēki (Kopā ar VDI, OSHA u.c.)
- » Ir arī KI pārstāvji, rekordists – gada laikā nav bijis 3, ~ 10 – nav bijuši 2 semināros
- » Diemžēl reizēm tas nozīmē, ka kādam jāatsaka....

■ **ĻOTI AICINĀM UZ SADARBĪBU!!!**